

LEYSTEDE NU AL GESLAAGD

Nieuw gebouw maakt samenwerken vanzelfsprekend

Een nieuw beroepscollege waarin Beroepscollege Leystede en VSO Leystede als vanzelfsprekend samenwerken. Zonder muren, met open pleinen en met een maximale transparantie en toegankelijkheid. In feite de maakbare samenleving in het klein, begeleid door LIAG. Het doet een beetje denken aan IKC de Toverberg in Zoetermeer, maar dan voor het voortgezet onderwijs.

"Voordat ik hier in 2017 kwam was de planning van de nieuwbouw al begonnen", vertelt directeur Erik de Boer. Samen met projectarchitect Peter Donkers en architect Thomas Bögl van LIAG kijkt hij terug op een geslaagd proces: "Op deze locatie aan de Van Swietenlaan in Leiden lag vmbo Boerhaave, een gebouw oorspronkelijk uit 1920 met uitbreidingen in de jaren 50 en 60, zonder echte buitenruimte. Het was een mengelmoes van kleine en grote ruimten die meerdere onderwijsvisies weerspiegelden. De gemeente combineerde twee aanvragen; van ons en van de mytyschool De Thermiek. Dat is dus een gezamenlijke nieuwbouw geworden en vanaf 1 augustus is de nieuwe naam van onze school Leystede met twee gebruikers: Beroepscollege Leystede en VSO Leystede. Het gebouw is geschikt voor 550 leerlingen, waarvan 500 leerlingen voor het vmbo en 50 voor het vso. Hoewel we groeien probeer ik dat aantal te bewaken."

INTEGRATIE ZICHTBAAR

Erik verder: "Als je hier om je heen kijkt zie je hoe de bakkerij, keuken en restaurant als één geheel op elkaar inspelen en samenwerken. Die integratie zie je ook bij de overige beroepsgerichte profielen zorg en welzijn, economie en ondernemen en op de begane grond techniek. Daardoor zijn de afdelingen ook meer zichtbaar. We hebben ze open en transparant gemaakt, zodat je de beroepen mooi kunt laten zien. Het restaurant in relatie tot de keuken kan ook voor recepties, vergaderingen en studiedagen voor andere scholen worden gebruikt. In de oude techniekruimten lag de nadruk op machines, timmeren en metselen, nu is het meer robotica, met 3D printen en domotica. Boven liggen de leerpleinen en de grotere theorielokalen. Daarnaast werkt de school intensief samen met diverse bedrijven en maatschappelijke organisaties. De leerlingen kunnen zo kennismaken met hun toekomstige werkveld en het geleerde direct ▶

vlnr Thomas Bögl, Erik de Boer, Peter Donkers

in de praktijk brengen. Het concept slaat aan; we zijn al gegroeid van 45 naar 100 leerlingen in leerjaar 1, terwijl het gebouw nog geopend moet worden.”

GEMEENSCHAPPELIJKE RUIMTEN

Erik: “De samenwerking werkt nu al goed uit; zo volgen vso leerlingen beroepsgerichte vakken bij het vmbo. Sommige leerlingen zijn lichamelijk beperkt, maar als het even kan doen ze mee. Zo is het keukenblad in de keuken beweegbaar en ook te gebruiken als praktijkplek voor onze vso leerlingen. Het vso deel heeft een eigen domein in het gebouw, dat herkenbaar is aan de bredere deuren die automatisch open kunnen, een grotere ruimte met douche en rustige ruimten voor leerlingen. Ook zijn er snoezelruimten voor kinderen die behoefte hebben aan een prikkelarme omgeving. De vso leerlingen kunnen lopend of met de liften alles bereiken en meedoen. In het oorspronkelijke plan waren er twee entrees, ook omdat de ouders bezorgd waren. In de praktijk gebruiken beide scholen dezelfde hoofdentree, met een escape bij het sportdeel. Het voelt als één school, met ook in de naamgeving Beroepscollege Leystede en VSO Leystede.” Thomas knikt: “Het gebouw heeft een open structuur. Elk cluster heeft een eigen plek in het gebouw, die meerdere typen onderwijsruimten hebben, van individuele studieplek tot groepsruimte en van theorielokaal tot praktijkruimte. Alle ruimten zijn flexibel en multifunctioneel te gebruiken; zelfs de technische ruimte kan als onderwijsruimte

worden gebruikt. Alle clusters zijn verbonden met de gemeenschappelijke ruimten. Meerdere liften ontsluiten het gebouw zodat alle leerlingen mee kunnen doen.

SLIM EN DUBBEL GEBRUIK

Thomas: “De school ligt op een bijzonder schakelpunt in de wijk. De schaal van de jaren ‘20 en ‘30 bebouwing van het Houtkwartier en de grootschalige

PROJECTINFORMATIE

Project

Nieuwbouw voor Beroepscollege Leystede en VSO Leystede

Opdrachtgevers

Stichting Confessioneel Onderwijs Leiden (SCOL) en Resonans Onderwijs

Architect

LIAG architecten en bouwadviseurs

Interieurarchitecten

Yield Projecten BV

Aannemer

Huurman-Leiden

Bvo

7.500 m² met sport

Bouwkosten

€ 13 mio exclusief btw

Ingebruikname

26 oktober 2020

Doorsnede C-C

volumes van de wederopbouw komen op dit punt samen. De buurt groeit en is aan het vernieuwen, met onder meer nieuwbouw voor het ziekenhuis. Het is ook echt een onderwijsbuurt met acht scholen in de nabije omgeving. De opgave was om de link te maken naar die twee typen woningbouw. Tegelijkertijd is de groene verbinding vanuit de stad richting het Noorden bepalend voor het kavel. Het gebouw is opgebouwd uit verschillende volumes die in hoogte, baksteenkleur en afmetingen verschillen. Hiermee sluit het gebouw aan op alle kanten van de omringende omgeving en de verschillende stedenbouwkundige korrels. Het baksteen refereert aan de oorspronkelijke bebouwing van de wijk. Maar wel met een moderne kleurschakering en verbijzondering bij de entrees. Het is een simpel ogend gebouw dat niet schreeuwend overkomt maar wel duidelijk op zijn plek staat. Binnen is het licht met overal doorzichten. Ook hier hebben we met een aantal gedempte kleuren de domeinen aangegeven en voor de rest natuurlijke materialen en kleuren. De ritmische herhaling van de gevel-

“Als je hier om je heen kijkt zie je hoe de bakkerij, keuken en restaurant als één geheel op elkaar inspelen en samenwerken”

openingen verbinden het geheel. Op de hoeken en bij de entrees leggen de grotere openingen een relatie met de wijk. Door het slimme en dubbele gebruik van de ruimten konden we het gebouw compact houden. Dit gaf ruimte voor een groter buitenterrein. Prettig gelegen op het zuiden en de toevoeging van extra bomen zorgen nu voor een aangenaam en schaduwrijk plein. Door een kleine tribunetrap kunnen lessen ook buiten gegeven worden of andere activiteiten georganiseerd. Het geheel is licht. Door drie grote vides valt het daglicht tot diep in het gebouw.”

TECHNIEK CENTRAAL

Peter: “De techniek zit centraal in het gebouw, ook om de techniekleerlingen te laten ervaren hoe het werkt. Daarbij ligt de luchtbehandelingskast in het hart waardoor de kanalen korter zijn en je minder verlies hebt. Je ziet de installaties, kunt letterlijk in een luchtkanaal kijken en ervaren hoe het grijze circuit werkt. Ook kunnen leerlingen daadwerkelijk in twee lokalen het binnenklimaat beïnvloeden. Daardoor krijgen ze inzicht in de techniek en leren ze zelfs te werken met deze installaties. Om een netto-energieverbruik van nul te realiseren is het gebouw onder andere voorzien van dikke isolatie, driefoudig glas, goede kierdichting, ledverlichting, zonnepanelen en andere installaties die energie opwekken. En als er meer energie wordt opgewekt dan verbruikt wordt het overschot aan de buurt geleverd. Het gebouw ligt vol met zonnepanelen en warmtepompen in gesloten bronnen in de grond: 80 gaten van 100 meter diep.” Thomas: “En het gebouw is circulair met een stalen constructie, die over 50 of 100 jaar weer uit elkaar kan, maar in de tussentijd waarschijnlijk nog drie keer verbouwd wordt.” Erik tenslotte: “Het grootste verschil tussen een vmbo gebouw vroeger en nu is dat vroeger de machines centraal stonden, waaromheen de ruimten werden ingericht en nu de mens, die zichzelf in een netwerk omgeving ontwikkelt. Dat zie je heel mooi terug in dit gebouw.”

► Voor meer informatie kijkt u op www.liag.nl.